

Titel: Fjerde Afsnit.

Citation: "Fjerde Afsnit.", i *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1877*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-r03-shoot-chptrd1e9069.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1877*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Fjerde Afsnit.

Om Behandlingen af og Retsmidlerne i de Sager, der i første Instants påkjendes af Underretterne.

§ 342.

De i andet Afsnits første Kapitel omhandlede skriftlige Sagsfremstillinger og øvrige skriftlige Meddelelser mellem Parterne bortfalde, når Sagen behandles ved Underretten.

§ 343.

Sagsøgeren begynder Sagen med at tilstille Underdommeren sin Klage.

I Reglen skal han selv besørge Klagen skriftlig affattet; dog kan han, når Sagens Gjenstand er under den i § 354 bestemte Værdi, begjære af Underdommeren, at denne skal være ham behjælpelig hermed. Klageskriftet skal, foruden Parternes Navne og Bopæle eller Opholdssteder, indeholde en kort Fremstilling af de Grunde, hvorpå Søgsmålet støttes samt en nøjagtig Angivelse af den Påstand, der agtes nedlagt.

Dommeren forsyner Klageskriftet med en Påtegning, hvorved Sagen berammes til Foretagelse i et angivet Retsmøde. Det bliver herved at iagttage, at Klageskriftet kan forkyndes for Sagsøgte med et Varsel af mindst en Uge. Dog har Dommeren i påtrængende Tilfælde Myndighed til at afkorte Varslet endog til 24 Timer; men i så Fald må Klagen indeholde Oplysning om den påberåbte Grund.

Dokumenter, som Sagsøgeren vil benytte, bør i Reglen nævnes i Klageskriftet; ligeledes bør Sagsøgte udtrykkeligt opfordres til at fremkomme med de Dokumenter, han vil benytte til sit Forsvar i det første Retsmøde.

§ 344.

Klageskriftet tilbageleveres Sagsøgeren, som har at sørge for dets betimelige Forkyndelse for Modparten, Gjenpart af Klageskriftet med den

samme givne Berammelsespåtegning overleveres i Forbindelse hermed til Sidstnævnte.

§ 345.

Til den berammede Tid møde Parterne. Dommeren har da, forinden Proceduren begynder, at mægle Forlig mellem dem, medmindre Sagen henhører til dem, i hvilke den ved Lov 10de Maj 1854 § 65 ff. anordnede Forligsmægling for Mægleren i Tyendesager har fundet Sted. Kommer Forlig istand, tilføres det Retsbogen.

§ 346.

Kommer Forlig ikke istand, eller skal ingen Forligsmægling foregå, skride Parterne til mundtlig at udvikle deres Sag for Dommeren uden videre Forberedelse ved Skrift. Sagsøgeren fremlægger det behørigt forkyndte Klageskrift og fremstiller Sagen fra sin Side, hvorpå Sagsøgte har at erklære sig.

Under Sagens Forhandling i Retsmødet bør Dommeren ikke blot søge at fremkalde tydelige og sandfærdige Forklaringer fra Parternes Side om Sagens Sammenhæng, men han har også, for så vidt Parterne ikke møde ved Sagførere, at vejlede dem med Hensyn til, hvilke Handlinger eller Beviser de rettest bør foretage eller fremskaffe.

De fra begge Sider fremsatte Påstande protokolleres fuldstændigt, medmindre de i særskilt skriftlig Fremstilling fremlægges til Protokollen. For så vidt Sådant efter Omstændighederne måtte ansees fornødent, kan Dommeren foranledige Affattelsen af sådanne skriftlige Fremstillinger af Påstandene og dertil tilstå Udsættelse.

Når Sagens Gjenstand er over den i § 354 bestemte Værdi, skulle endvidere Parternes Erklæringer over Sagens Sammenhæng, Vidnernes Forklaringer m. v. protokolleres, dog ikke ordret, men efter deres væsentlige Indhold. Det Tilførte oplæses og vedkjendes.

§ 347.

Dommeren kan bestemme, om Formalitetsindsigelsers skulle forhandles og påkjendes særskilt eller i Forbindelse med Realiteten.

Parterne må derfor altid være beredte på at forhandle Realiteten i det første Retsmøde.

§ 348.

Påstande kunne forandres, indtil den i § 346 omhandlede Protokollation eller Fremlæggelse til Protokollen af dem er sket, men efter den Tid, for så vidt Forandringen går ud på Andet end en Frafalden eller Indskrænkning, kun med Rettens Tilladelse.

Finder Retten, at det ikke kan forlanges af Sagsøgte, at han strax skal svare på de forandrede Påstande, udsættes Sagen,

Sagsøgte kan fremsætte Modfordringer efter de almindelige Regler (§ 101).

§ 349.

Dokumenter må, hvad enten de påberåbes i Klageskriftet eller ikke, fremlægges i Retsmødet; dog kan Retten, forsåvidt det findes, at der ikke har været tilstrækkelig Tid for den Sagsøgte til at fremskaffe et Dokument, eller at det fra den Sagsøgtes Side Fremkomne giver Sagsøgeren Anledning til at fremkomme med yderligere Dokumenter, udsætte Sagen herefter.

Til at gjøre sig bekendt med de fremlagte Dokumenter bør der i Reglen gives Modparten den fornødne Tid i selve Retsmødet.

Finder Retten, at dette Sidste efter Omstændighederne og navnlig Dokumentets Beskaffenhed ikke vil være tilstrækkeligt, kan Sagen udsættes. Den, mod hvem Dokumentet fremlægges, må dersom det ikke med Producentens Samtykke kan udlånes ham, forsynes med en Gjenpart af samme og gives Adgang til på Retsskriverkontoret at undersøge Dokumentet.

§ 350.

Sagens mundtlige Forhandling skal såvidt muligt søges tilendebragt i eet Retsmøde eller dog i Reglen foregå uafbrudt om end i flere Retsmøder.

Er Sagen moden til Påkjendelse, uden at videre Bevisførelse foregår, afsiges Dommen. I modsat Tilfælde bestemmes det ved Kjendelse, hvilke Omstændigheder der trænge til at bevises, hvorefter Parterne kunne foreslå deres Beviser, der føres under Slutningsforhandlingen (§§ 179—195). Retten anordner de fornødne Udsættelser.

Efter Slutningsforhandlingen, under hvilken Beviserne fremføres og Sagen iøvrigt udvikles og forklares, afsiges Dom snarest muligt (s 274).

§ 351.

For Underretter ere Vidner, der bo eller opholde sig udenfor Underretskredsen, ikke pligtige at møde, når de vilde kumme til at rejse mere end 9 Mile på Jernbane eller 3 Mile på anden Måde — eller en tilsvarende Vejlængde delvis på Jernbane og på anden Måde — for at nå hen til Retten. Når et Vidne, der boer udenfor Retskredsen, skal tilbagelægge en længere Vej end 3 Mile på Jernbane eller 1 Mil på anden Måde, kan det fordre Rejseudgiften godtgjort (§202). Dog står det i så Fald vedkommende Part frit for, dersom han foretrækker dette, at lade Vidnet afhøre for Underdommeren i den Retskreds, hvor det hører hjemme.

Det i § 206 for Vidner bestemte Varsel kan af Dommeren afkortes, når Omstændighederne tale derfor, endog til 24 Timer,

§ 352.

I Tilfælde af Udeblivelse forholdes efter de ovenfor i §§ 285 til 292 indeholdte Grundsætninger, dog med de Lempelser, som følge af, at ingen Forpligtelse til at fremkomme med Sagsfremstillinger finder Sted ved Underretten, hvorfor de til Undladelse heraf knyttede særlige Udeblivelsesvirkninger ikke komme til Anvendelse.

§ 353.

— — — —

Hvor de i de foregående Paragrafer givne Bestemmelser ikke indeholde afvigende Forskrifter, blive de i andet Afsnit om Sagers Behandling for Landsretterne givne Regler at følge med de Indskrænkninger, som flyde af Forholdets Natur.

§ 354.

Når Sagen, uden Hensyn til de ikke ved Klageskriftets Indgivelse forfaldne Renter, Procesomkostninger eller Rettergangs bøder, har en Værdi af over 40 Kr., kan den påankes til den Landsret, i hvis Kreds Underretten ligger.

Er Sagen ikke af den angivne Værdi, haves i Reglen intet Retsmiddel imod Underrettens Handlinger. Dog kan Landsrettens Formand, efter et fra vedkommende Part indgivet skriftligt Andragende, hvormed de fornødne Oplysninger må følge, tillade, at Sagen antages til Påkjendelse, når den skjønnes at have en almindelig Interesse eller videregående betydelige Følger for Vedkommende. Herom meddeles der Modparten Underretning.

Når en fra Underretten indanket Sag er påkjendt af Landsretten, kan den i Reglen ikke yderligere påankes. Dog kan Højesterets Formand i Forbindelse med 2 af ham tiltagne Medlemmer af Retten undtagelsesvis tillade, at Sagen indbringes for Højesteret, når den skjønnes at have almindelig Interesse eller videregående betydelige Følger for Vedkommende. Andragende herom fremsættes og behandles på den i § 304 angivne Måde,

§ 355.

Med Hensyn til Tiden for Påankens Iværksættelse gjælde de i §§ 302—304 givne Regler. Den i sidstnævnte Paragraf omhandlede Bestemmelse om Påankens Tilstedelighed afgives, iøvrigt i Overensstemmelse med Paragrafens Regler, af Landsrettens Formand i Forbindelse med 2 andre af Rettens Medlemmer og er ikke Gjenstand for Påanke.

Den i § 305 Litr. b angivne Regel finder også Anvendelse på Underretssager.

§ 356.

Påanken iværksættes ved, at den Ankende inden den foreskrevne Frist til Landsretten indleverer og, efter at have fået det tilbageleveret med påtegnet Berømmelse af Dagen til Sagens Foretagelse, for Modparten lader forkynde et Klageskrift, der må indeholde en Angivelse af Ankens Gjenstand og Hensigt og være bilagt med Udskrift af Underrettens Dom og det sammes Retsbog Tilførte, samt iøvrigt væsentlig være affattet i Overensstemmelse med de i § 159 givne Regler.

Med Hensyn til Varselet til Modparten og dennes Forpligtelse til at meddele Sag

søgeren Tilsværsskrift komme tilsvarende Bestemmelser til de i §§ 161—162 indholdte til Anvendelse.

§ 357.

For Sagens Behandling ved Landsretten gjælde ligeledes, med de af Bestemmelserne i §§ 358 og 359 flydende Lempelser, de i 2det Afsnit om Sagers Behandling ved Landsretten givne Regler.

§ 358.

Når og forsåvidt den afsagte Dom ved Påanken eller Kontrapåanken søges forandret i Realiteten, finder en fuldstændig ny Bevisførelse og Sagsudvikling Sted for Landsretten.

Den for Underretten stedfundne Procedure og Bevisførelse er ikke bindende; dog kunne nye Påstande ikke fremsættes for Landsretten, medmindre dette på Grund af særlige Omstændigheder tillades (§ 168), og de for Underretten afgivne protokollerede Erklæringer med Hensyn til Sagens faktiske Sammenhæng ere bindende for Parterne.

Ved Påanke af Udeblivelsesdomme kunne Omstændigheder, som Parten på Grund af Udeblivelsen er afskåren fra at gjøre gældende, ej heller fremsættes for den overordnede Ret undtagen hvor der i Henhold til Grundsætningerne i § 327 Nr. 5 vilde være at indrømme ny Foretagelse af Sagen, hvis denne var bleven behandlet ved Landsret.

§ 359.

Bevisførelsen foregår efter de almindelige Regler i andet Afsnit. Vidner og Synsmænd føres derfor i Reglen påny for Landsretten. Dog kunne protokollerede Vidneudsagn for Underretten benyttes ved Landsretten, dersom Landsretten ifølge Sagens Beskaffenhed og øvrige Omstændigheder efter den ene Parts Begjæring finder Føje til at bestemme, at de skulle gjælde, uden at Vidnerne påny føres for Landsretten.

Hvor efter de almindelige Regler (§ 203) Vidners Afhørelse skulde eller kunde finde Sted ved Underretten, kan Landsretten bestemme, at de ved Underretten allerede afgivne protokollerede Vidneudsagn skulle benyttes, uden at ny Afhørelse behøves.

§ 360.

Besværing til Landsretten over Underrettens Handlinger finder Sted i de samme Tilfælde, i hvilke der over Landsrettens Handlinger kan iværksættes Besværing til Højesteret.

Fremgangsmåden er med de af Forholdets Natur flydende Lempelser den samme, som benyttes ved Besværing over Landsrettens Handlinger.

Besværing kan finde Sted uden Hensyn til Gjenstandens Værdi.

Landsrettens Afgjørelse i Anledning af Besværingen er ikke Gjenstand for yderligere Besværing til Højesteret.

§ 361.

Det i tredje Afsnits andet Kapitel omhandlede Retsmiddel, ny Foretagelse af Sagen ved den samme Ret. kan ikke anvendes imod Underretternes Domme og Behandlinger.